

Zijlstraat 56 - 58

Eigen Hulp

De Zijlstraat is één van de belangrijkste winkelstraten van Haarlem. Niet voor niets is zij opgenomen in het welbekende Monopolyspel. Wist je trouwens dat een Zijl een sluisje is? Zo'n sluisje zat vroeger in de buurt van de verderop gelegen Zijlweg, niet de Zijlstraat maar de Zijlweg. Beide straatnamen zijn naar dit sluisje vernoemd.

Wat je hier ziet is een enorm pand met wel drie ramen op de begane grond. De gevel is hoog en heeft verschillende versieringen. Wat zou hier hebben gezeten dat een zo groot gebouw nodig had met bovendien ook nog eens een tegeltableau met het opschrift "EIGEN HULP".

Veel vragen. Laten we maar beginnen met de periode dat het is gebouwd: dit is 1913 – 1914. De architect was de bekende Haarlemmer J. van de Ban die het ontwierp in de stijl van Late Jugendstil.

Dan de vraag waarom? Dat brengt een stukje geschiedenis met zich mee. Voordat dit pand werd gebouwd was er al sinds 1878 op dit adres gevestigd: de Coöperatieve winkelvereniging "Eigen Hulp". Deze vereniging legde zich toe op de levering van bakkers- en kruidenierswaren. Met de sterke groei van de Haarlemse bevolking was er behoefte aan een nieuw "winkelpaleis" bestaande uit drie gecombineerde winkelhuizen (de drie grote ramen/-etalages), een kantoor en de nodige opslagruimte. Hiervoor ontwierp architect Van den Ban de monumentale façade.

In deze façade zijn de Jugendstil elementen opgenomen. Aan weerszijden van het tegeltableau "Eigen Hulp" zie je ter hoogte van de eerste etage rechthoekige uit de gevel stekende vlakken met een mans- respectievelijk een vrouwenfiguur. Bij de man is een ketting afgebeeld die hij probeert te verbreken en de tekst Kracht. De vrouw wordt afgebeeld met een veelheid aan voedsel, met name allerlei soorten fruit. Daaronder staat de tekst Welvaart. Verder wordt nog het bouwjaar 1913 aangegeven.

Na de winkels heeft het pand diverse gebruikers gehad zoals elektro-techniek, het stadscafé, een DE-cadeau-winkel en momenteel weer een restaurant. Niet vergeten om ook het prachtige glas-in-lood boven de ramen te bekijken.

Bron: Jaarboek 2005 Vereniging Haarlem